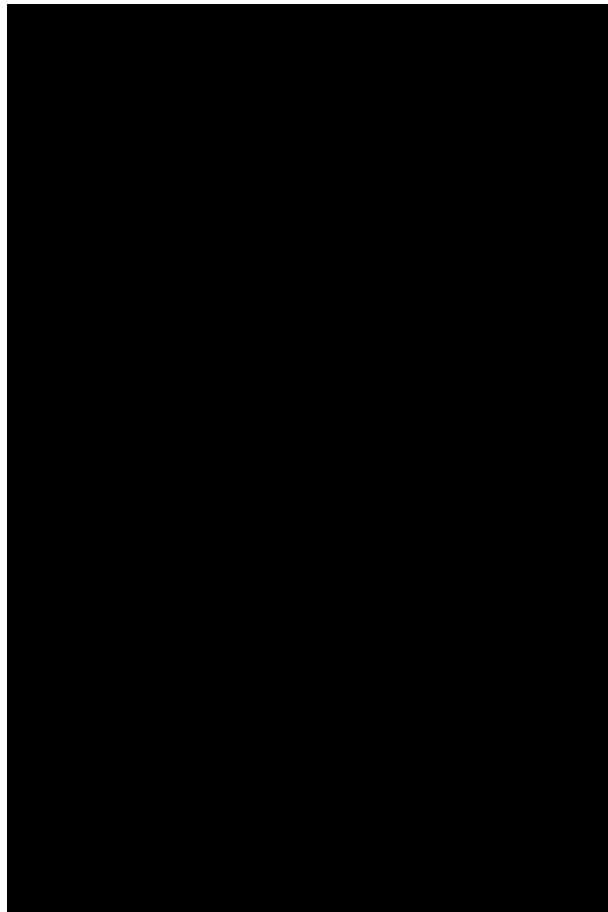

457 cm / 29 m. Latvuksen läpimitta lounas-koillinen suunnassa 25 m; pisin oksa 13 m, oksisto säännöllinen. Tampere, Kaakinmaa, Pyynikin kirkkopuisto, kirkon eteläpuolella (2123 09, 682537:32713). — 15.6.1989 NK ja KO.

450 cm / 28,5 m. Oksat alkavat 400 cm:sta, oksakulma terävä; oksat paksuja ja mutkaisia, sekavana vyyhtenä latvuksessa, jonka läpimitta on 20 m. Kitee, Puhos, Koivikon maatalousoppilaitoksen puisto (4213 12, 688976:65445). — 25.8.1989 NK. — Puun ikä on noin 100 vuotta, istutettu Augusta Laineen

~~muistoksi~~ 440 cm / 22,5 m. Rungosta kasvaa 250 cm:ssä suorassa kulmassa maantien yli 12 m pituinen kaksihaarainen oksa, jonka litteä sivu on 90 cm ja lyhyt alasivu 40 cm. Latvuksen läpimitta on 26 m. Kitee, Savikko, Kuusela, Ojamäen tien varrella (4231 03, 688862:66518). — 12.10.1987 NK.

395 cm / 29,5 m. Kaksihaarainen 180 cm:ssa; haarat loittonevat toisistaan, joten latvus on leveä. Vesanto, Pyykkimäki, entisen talonpaikan pihapuu Niiniveden-pään – Vesannon kirkonkylän maantiestä alkavan pitkän yksityistien päässä lähellä Keitelelen rajaa (3313 02, 699143:46897). — 15.9.1988 NK.

Larix decidua,
euroopanlehtikuusi (II).
Kitee, Puhos. NK 1989.

Larix Miller — **lehtikuuset**, lärk

Larix decidua Miller, *L. europaea* DC. —

•

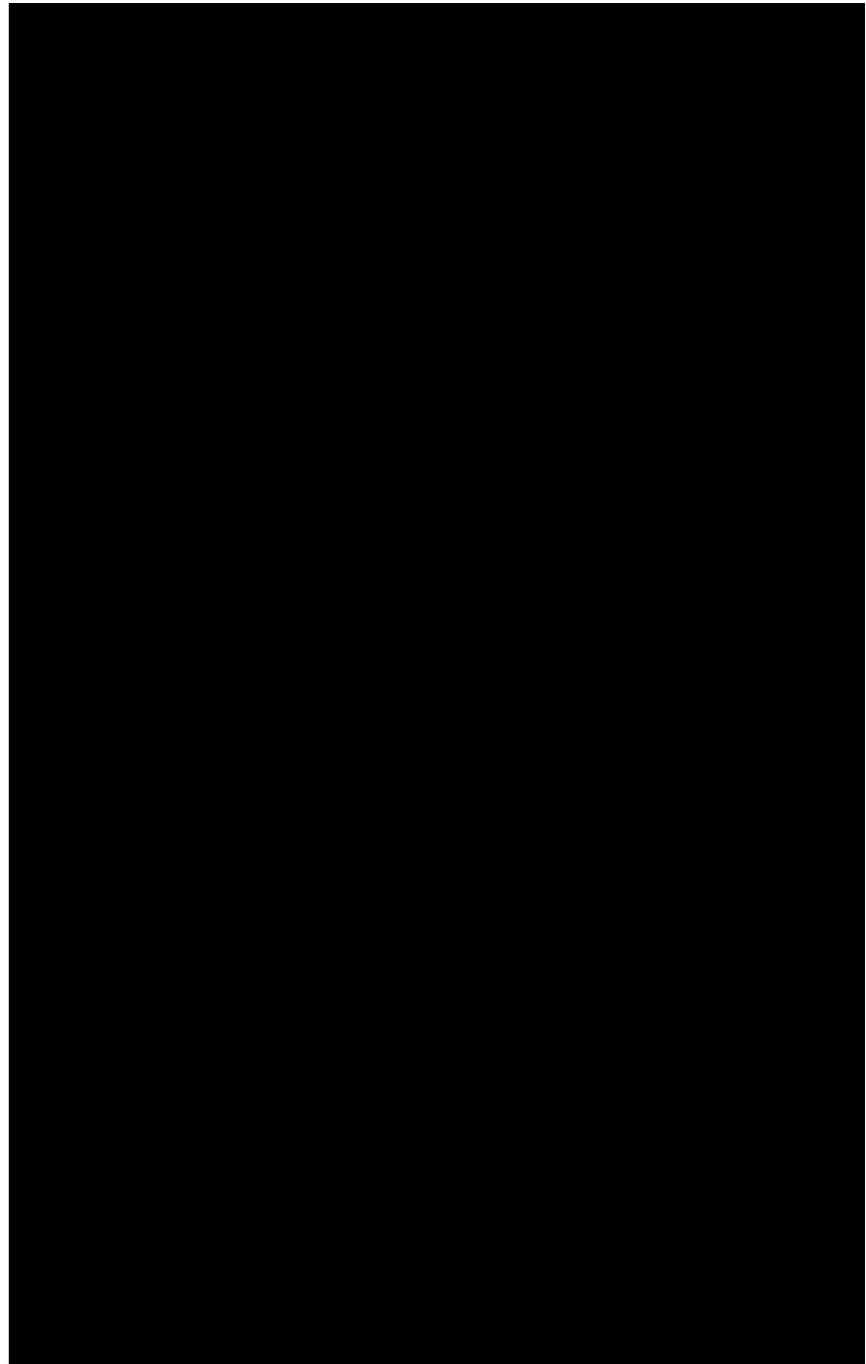
euroopanlehtikuusi, europeisk lärk

•

•

•

Larix decidua,
euroopan-
lehtikuusi
(V). Hauho.
TE 1995.

392 cm / 22,5 m. Vinorunkoinen puu kirkkotarhassa rauta-aitauksessa. Hauho (2132 11, 678715:36882). — 2.11.1988 NK.

370 cm (150 cm:ssä) / 26 m. Runko tyvekäs. Vantaa, Länsisalmi, Länsimäki, Westerkullan kartano, pellonreunustien varrella kartanon pohjoispuolella (2043 07, 668346:39632). — 25.2.1992 NK.

363 cm / 26,5 m. Latvuksen läpimitta 23 m. Tohmajärvi, Kaurila, Immosen autiotalo Hakkaraisen metsässä, vanha asuinpaikka (4232 07, 689985:68584). — 12.10.1987 NK.

360 cm (100 cm:ssa) / 26 m. Tyvekkäästä rungosta eroaa välillä 100–180 cm mahtava oksa, jonka ympärys tyvestä on 233 cm ja 100 cm rungosta 167 cm. Espoo, Lippajärvi, Träskändan puisto (2041 10, 668277:37328). — 29.1.1988 NK.

•

•

•

•

145 cm / 22,5 m. Riippoja pitkin latvusta, alaoksien riipat jopa 250 cm pituisia; käpyjä runsaasti. Helsinki, Meilahti, Stenbäckinkatu 9, HYKS:n talousrakennusten vieressä (2034 06, 667690:38421). — 19.3.1988 NK.

135 cm / 5 m. Pöytä vino, läpimitta 13 m. Helsinki, Meilahti, HYKS, Naistenklinikan puisto (2034 06, 667701:38425). — 19.3.1988 NK.

390 cm / 23,5 m. Puussa kolme mahtavaa alaoksa, latvuksen läpimitta 21 m. Tammisaari, Bromarv, Lindön kartanon puisto (2012 10, 666388:28935). — 13.7.1992 GC.

214 cm / 30,5 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 14. — 18.4.1990 NK.

176 cm / 23 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 39. — 5.1.1989 NK.

241 cm / 29,5 m. Helsinki, Herttoniemi, Herttoniemen kartanon puiston etuosa (2034 06, 667692:39160). — 3.2.1991 NK.

165 cm / 20 m. Tampere, Pyynikki, metsässä kävelyteiden välissä hotelli Rosen-dahlin itäpuolella (2123 09, 682510:32620). — 1.5.1991 NK ja KO. — Hyvärunkoisia, leveälatvuksisia puita on 4 kpl.

161 cm / 23,5 m. Tuusula, METLA:n Ruotsinkylän tutkimusalue (2043 05, 669606:39822), kohde A 44, mv. 170. — 20.1.1989 NK.

136 cm / 25 m. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VII, Mattilan riihahaka. — 24.7.1989 NK.

135 cm / 29,5 m. Punkaharju, METLA:n Punkaharjun tutkimusalue (4124 03, 685744:62232), puulajipuisto, mv. 9. — 28.10.1991 NK.

230 cm / 34,5 m. Viiden korkean puun ryhmässä Metsälammen kaakkoispäässä tien vierellä. Hämeenlinna, METLA:n Aulangon tutkimusalue (2131 09, 677088:36247), kuvio 71. — 14.3.1995 NK ja YP-m.

177 cm / 21 m. Liminka, Alakestilä, Arvolan arboretum (2443 09, 719007:42293). — 10.8.1990 NK.

175 cm / 30,5 m. Punkaharju, METLA:n Punkaharjun tutkimusalue (4124 03, 685744:62293), kohde E 25, mv. 104. — 28.10.1991 NK.

Larix decidua
'Pendula' •

Larix decidua f. —
"pöytälehtikuusi" •

Larix decidua × *sibirica*

•

Larix decidua subsp. *polonica* (Racib. ex Wóycicki) Domin

—

puolanlehtikuusi •

•

Larix gmelinii (Rupr.) Rupr., *L. dahurica* Turcz. ex Trautv., *L. cajanderi* Mayr. — **dahurianlehtikuusi**, mongolsk lärk, dahursk lärk

•

•

•

•

•

Larix gmelinii var. *japonica* (Regel) Pilger, *L. kurilensis* Mayr

—

kurilienlehtikuusi,

kurilerlärk •

•

•

175 cm / 28 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 13. — 18.4.1990 NK.

182 cm / 30,5 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 41. — 18.4.1990 NK. — Kantapuu E 2641.

137 cm / 21,5 m. Punkaharju, METLA:n Punkaharjun tutkimusalue (4124 03, 685744:62293), puulajipuisto, mv. 10. — 28.10.1991 NK.

103 cm / 16 m. Punkaharju, METLA:n Punkaharjun tutkimusalue (4124 03, 685744:62293), koe 154, A 1, mv. 422. — 11.10.1989 NK.

64 cm / 11,5 m. Kontiolahti, Jakokoski, Kallioniemi, Riikosen puulajipuisto (4224 10, 696150:65330). — 10.10.1991 NK.

260 cm (60 cm:ssa) / 23 m. Paksuja oksia rungossa välillä 100–180 cm; kahden päällekkäisen yhteenkasvaneen ympärys tyvestä 177 cm. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 47. — 17.4.1990 NK.

237 cm / 29,5 m. Kaksihaarainen 900 cm:ssä. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VII, Mattilan riihihaka. — 24.7.1989 NK.

205 cm / 25 m. Nokia, Pitkäniemen sairaala (2123 05, 682380:31795), lämpökeskuksen vieressä. — 27.8.1988 NK.

169 cm / 24,5 m. Kaksihaarainen 700 cm:ssä. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 39. — 5.1.1989 NK.

15 cm / 4 m. Hämeenlinna, Kaupungipuisto (2131 09, 676942:36221). — 25.7.1989 NK.

125 cm / 24 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 26. — 6.1.1989 NK.

123 cm / 18 m. Helsinki, Tuomarinkylä, Torpparinmäki, Asessorintie 6 (2043 04, 668498:38702). — 30.3.1989 NK.

115 cm / 19 m. Helsinki, Lapinlahti, Hietaniemen hautausmaa (2034 06, 667528:38415), Hietaniemenkadun kiviaidan havupuurivi, väli 19/1 – 18/58. — 7.8.1990 NK.

114 cm / 16,5 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 57. — 16.6.1987 NK.

•

Larix gmelinii var. *olgensis* (Henry) Ostenf. & Syrach Larsen, *L. gmelinii* var. *koreana* (Nakai) Uyeki — **olganlehtikuusi**, koreansk
lärk ••

Larix gmelinii var. *prinsipis-rupprechtii* (Mayr) Pilger
— **prinssinlehtikuusi**

•

Larix kaempferi (Lamb.) Carrière, *L. leptolepis* (Sieb. & Zucc.) Endl.
— **japaninlehtikuusi**, japansk
lärk •

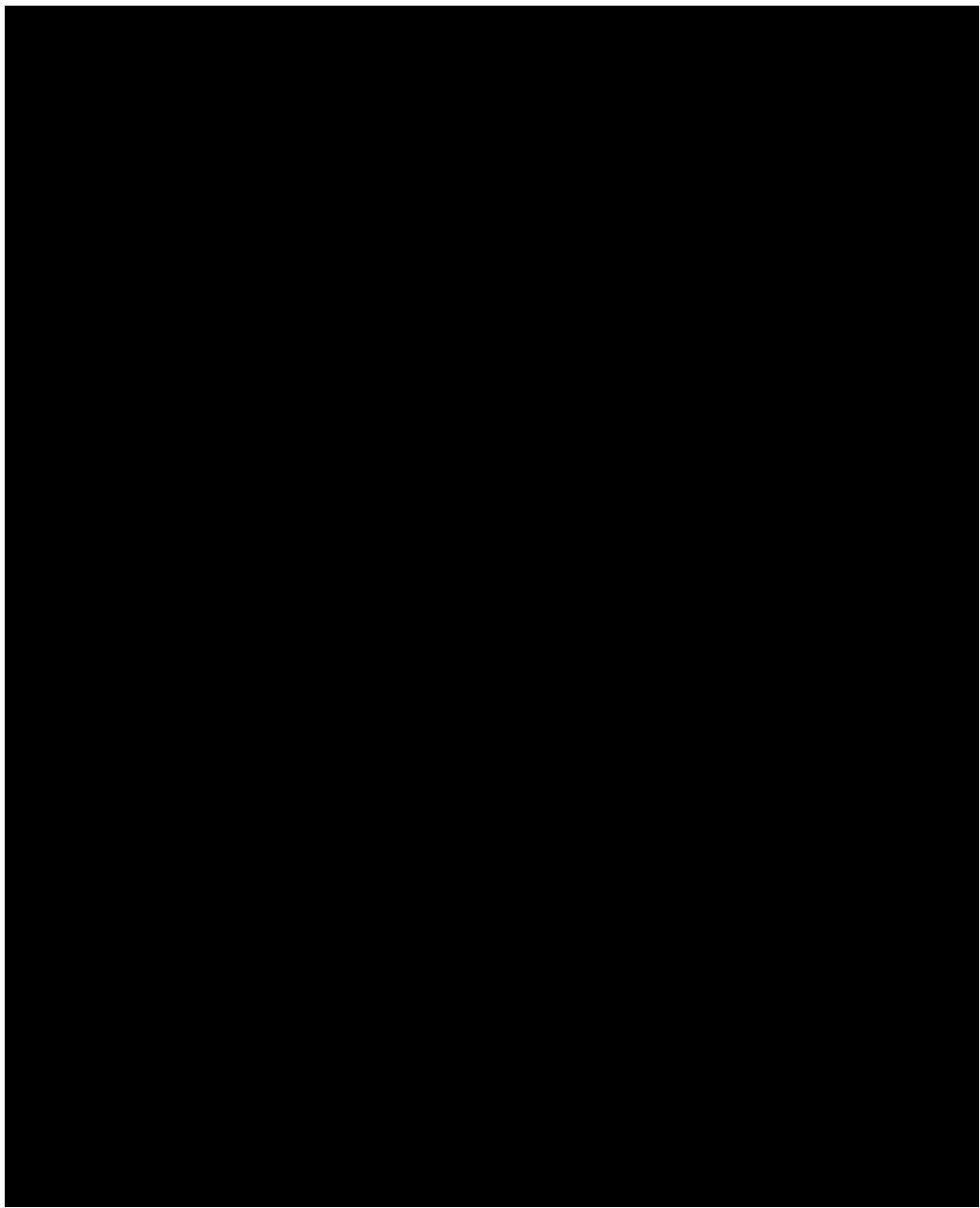
•

•

Larix kaempferi
'Pendula' •

Larix laricina (Du Roi) C. Koch — **kanadanlehtikuusi**,
kanadalärk •••

•

Larix kaempferi, japaninlehtikuusi (I). Elimäki, Mustila. TE 1995.

310 cm / 18,5 m. Kuhmalahti, Iso-Pento, vanhainkodin takana (2141 12, 682337:37360). — 31.5.1991 KO.

248 cm / 28,5 m. Hämeenlinna, METLA:n Aulangon tutkimusalue (2131 09, 677088:36247), kuvio 117. — 14.3.1995 NK ja YP-m.

226 cm / 24,5 m. Tampere, Pyynikki, kesäteatterin paikoitusalueen yläreunassa (2123 09, 682498:32623). — 1.5.1991 NK ja KO.

223 cm / 23,5 m. Helsinki, Herttoniemi, Herttoniemen kartanon puiston takaosassa (2034 06, 667681:39164). — 3.2.1991 NK.

Larix × *marschlinsii* Coaz, *L.* × *eurolepis* A. Henry, *L.*
decidua × *kaempferi* — **henrinlehtikuusi**, hybridlärk

-
-
-

200 cm / 26 m. Tampere, Pyynikki, kesäteatterin paikoitusalueen yläreunassa (2123 09, 682498:32623). — 1.5.1991 NK ja KO.

163 cm / 23,5 m. Tammisaari, METLA:n Solbölen tutkimusalue (2012 07, 666598:27948), kohde A 1. — 13.11.1987 NK.

155 cm / 24 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 39. — 5.1.1989 NK.

154 cm / 24,5 m. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VII, Mattilan riihihaka. — 24.7.1989 NK.

152 cm / 29 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 57. — 16.6.1987 NK.

126 cm / 17,75 m. Helsinki, Ala-Malmi, Malmin hautausmaa (2043 04, 668215:39083), eteläosa, lohko 3, hautapaikka 5/177. — 10.2.1989 NK.

82 cm / 16 m. Helsinki, Ala-Malmi, Malmin hautausmaa (2043 04, 668215:39083), lohko 10:n eteläpään tuija-aitaus. — 10.2.1989 NK.

454 cm / 27,5 m. Tyvekäs runko päättyy riukumaiseksi, sivuun vääntyneeksi latvaksi. Oksat erittäin pitkät, latvuksen läpimitta 15 m. Padasjoki, Seitiniemi, Perä-Tyllilä, pihapuu (2143 08, 681293:40928). — 2.9.1988 NK.

386 cm / 27,5 m. Janakkala, Vähikkälä, Sauvalan kartano, pihapuisto (2131 07, 674387:36476). — 25.1.1990 NK.

345 cm / 34,5 m. Kitee, Puhos, Puhoksen vanha kartano, Ilmarisen muistomerkin lähellä tien varressa (4213 12, 688960:65368). — 12.10.1987 NK.

331 cm / 29,5 m. Tämä puu on habitukseltaan ja kävyiltään russica-tyyppi. Janakkala, Leppäkoski, Sipilän kartano (2131 10, 675178:37475). — 5.2.1991 NK.

328 cm / 30,5 m. Maaninka, Halola, MTTK:n Pohjois-Savon tutkimusasema (3331 06, 700435:51545). — 27.10.1987 NK.

320 cm / 28 m. Luumäki, Pula, entinen rautatieasema, metsän reunassa (3133 05, 675794:55293). — 24.6.1989 NK.

312 cm (150 cm:ssä) / 31,5 m. Tyvilaajenema. Puu on russica-tyyppiä. Helsinki, Herttoniemi, Herttoniemen kartano, kartanopuiston etuosa (2034 06, 667692:39160). — 3.2.1991 NK.

275 cm / 30,5 m. Puu on russica-tyyppiä. Helsinki, Herttoniemi, Herttoniemen kartano, kartanopuiston etuosa (2034 06, 667692:39160). — 3.2.1991 NK.

273 cm / 23 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 46. — 17.12.1988 NK.

269 cm / 28 m. Helsinki, Herttoniemi, Herttoniemen kartano, kartanopuiston ta-
kaosan länsireuna (2034 06, 667675:39155). — 3.2.1991 NK.

•

Larix occidentalis Nutt. — **lännelehtikuusi**, västamerikansk
lärk ••••

Larix × pendula (Aiton) Salisb. (*L. decidua* × *laricina*)

—

surulehtikuusi •

•

Larix sibirica Ledeb., *L. russica* (Endl.) Sabine ex Trautv.

— **siperianlehtikuusi**, sibirisk

lärk •

•

•

•

•

•

•

•

•

•

Larix ×
pendula,
surulehtikuusi
(I). Helsinki,
Malmi.
TE 1995.

99 cm / 11,75 m. Oksat yläviistot, säännöllisen kapeakasvuinen. Helsinki, Kluuvi, Kaisaniemen puisto (2034 06, 667550:38594). — 3.3.1989 NK.

306 cm / 26,5 m. Runko tyvestä latvaan täynnä pahkamaisia mukuroita. Askola, Vakkola, Toivola (3022 01, 671323:42319). — 19.10.1989 NK. — Puu on istutettu 1880. Rauhoitettu, R 289/1956.

Larix sibirica

'Kaisa' •

Larix sibirica f. —

"pahkarunkolehtikuusi" •

138 cm (39 cm:ssa) / 10,25 m. Kaksihaarainen 90 cm:ssä; onttotyvisen päähaaran ympärys on 133 cm 120 cm:ssa ja siinä olevan kasvavan sivuosan ympärys 83 cm 150 cm:ssä. Puun toinen haara on vaakasuorassa alkava, ympärys 108 cm 90 cm:ssä, jakautuu 100 cm:ssa pystyyn ja vinoon haaraan. Haarottuminen jatkuu vielä ylempänä, joten leveä latvus on lopulta kahdeksanhaarainen, läpimitta 9 m. Kirkkonummi, Hvittorp, Björnudden (2032 09, 667652:36045). — 14.3.1991 NK. — Puu on istutettu vuosisadan alussa ja kukki edellisenä. Maaliskuun alussa 1988 kaadetun vinorunkoisen puun suora ja elinvoimainen tyvivesa, josta on kehittynyt erinomainen nuorennus vanhoille juurille. Helsinki, Eläintarha, Kaupunginpuutarha (2034 06, 667679:38548). — 1.3.1990 NK.

68 cm (tyvi) / 4,5 m. Kaksihaarainen 15 cm:ssä, rym. 20 ja 31 cm. Helsinki, Eläintarha, Kaupunginpuutarha (2034 06, 667679:38548). — 9.4.1990 NK.

28 cm / 4,75 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), pihapiiri. — 17.4.1990 NK.

15 cm / 4 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 44. — 18.4.1990 NK.

273 cm (tyvi) / 13,5 m. Kaksihaarainen 50 cm:ssä, rym. 125 ja 195 cm; paksumpi kahdeksi 180 cm:ssa, ymp. 145 ja 155 cm; latvuksen läpimitta 16 × 18 m. Helsinki, Kluuvi, Kaisaniemen puisto, kävelytielkolmiossa altaan itäpuolella (2034 06, 667534:38613). — 31.8.1989 NK.

165 cm (tyvi) / 10,25 m. Kaksihaarainen 30 cm:ssa, rym. 74 ja 77 cm; kolmas haara katkaistu; latvuksen läpimitta 8 × 14 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 55. — 18.12.1988 NK.

166 cm / 8,75 m. Pietarsaari, Koulupuisto (2321 06, 707115:28785). — 9.9.1988 NK.

140 cm / 9,25 m. Helsinki, Ala-Malmi, Malmin hautausmaa (2043 04, 668215:39083), lohko 81, pohjoisen puoleinen puu lähellä aitaa. — 13.6.1989 NK.

104 cm (80 cm:ssa) / 8,5 m. Kolmehaarainen 110 cm:ssä, rym. 51, 59 ja 74 cm. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 40. — 17.12.1988 NK.

***Magnolia* L. — magnoliat, magnolia**

Magnolia acuminata (L.) L. — poppelimagnolia,
poppelmagnolia •

•

Magnolia kobus DC. — japaninmagnolia, japansk
magnolia •

•

Magnolia sieboldii C. Koch — pensasmagnolia,
buskmagnolia •

***Malus* Miller — omenapuut, apel, äppelträd**

Malus baccata (L.) Moench, *M. pallasiana* Juz., incl.
M. mandschurica (Maxim.) Komarov — marjaomenapuu,
bärapel •

•

•

•

•

Malus baccata, marjaomenapuu (I). Helsinki, Kaisaniemen puisto. TE 1995.

119 cm / 10 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530: 38625), lohko 55. — 18.12.1988 NK.

Malus *baccata*
'Gracilis' •

278 cm (tyvi) / 10 m. Kaksihaarainen 60 cm:ssa, rym.160 ja 161 cm; haarassa avolaho; latvuksen halkaisija 14 m. Ahvenanmaa, Jomala, Jomalby, entinen talonpaikka metsäniemekkeen kärjessä laajan peltoaukeaman reunassa Maarianhaminasta tulevan tien vasemmalla puolella (1012 09, 669440:11025). — 13.9.1989 NK.

269 cm (tyvi) / 6,25 m. Kaksihaarainen 70 cm:ssä, rym. 148 ja 235 cm; kumpikin haarautuu ylempänä lisää, mutta suurin osa haaroista on poistettu. Puu on lahovikainen. Nummi-Pusula, Pusulan Kärkölän kylä, Tiensuu (2024 11, 672774:33301). — 12.4.1990 NK. — Puu tekee omenia, joiden koko on pienentynyt. Paikalla ollut 200-vuotias mökki on purettu, puuta pidetään mökin ikäisenä.

254 cm (60 cm:ssa) / 10 m. Kaksihaarainen 140 cm:ssä, ymp. 171 ja 191 cm. Rusko, Merttelä, Takala (1044 07, 672618:23845). — 11.5.1990 NK. — Ikäarvio on 200 vuotta.

247 cm (100 cm:ssa) / 11,5 m. Latvuksen läpimitta 13 m. Kalanti, Tynki, Nuutila (1131 07, 676010:19981). — 25.8.1988 NK. — Villi puu, tuottaa vuosittain runsaasti omenoita. Ikä muistitiedon mukaan lähellä 200 vuotta.

244 cm (tyvi) / 8 m. Kaksihaarainen, rym. 104 cm ja 170 cm 40 cm:ssä ison oksan alapuolelta. Puu on lahovikainen. Karttula, Riuttala, Louhumäki (3331 01, 698648:50717). — 12.10.1989 NK. — Iäksi on ilmoitettu noin 65 vuotta.

240 cm (50 cm:ssä) / 8 m. Kaksihaarainen 130 cm:ssa, ymp. 110 ja 227 cm; paksumpi haara edelleen kahdeksi; latvuksen läpimitta 10 m. Somero, Rautela, Suutela (2024 02, 673116:30513). — 14.6.1987 JS

101 cm / 5,5 m. Helsinki, Kruununhaka, Ritarihuoneenpuisto (2034 06, 667485:38673). — 3.9.1990 NK.

100 cm / 4,5 m. Helsinki, Kruununhaka, Ritarihuoneenpuisto (2034 06, 667485:38673). — 3.9.1990 NK.

83 cm / 4,5 m. Lappeenranta, asemapuisto (3134 07, 677155:36470). — 16.10.1988 NK.

89 cm (70 cm:ssä) / 6,5 m. Janakkala, Harviala, Harvialan taimisto (2131 12, 676310:36940). — 5.2.1991 NK.

185 cm (20 cm:ssa) / 11,75 m. Kolmehaarainen 60–120 cm:ssa, rym 75, 91 ja 96 cm. Helsinki, Taka-Töölö, Urheilukatu 42:n piha (2034 06, 667716:38466). — 28.4.1991 NK. — Siperianomenapuita on yhteensä 7 kpl.

175 cm (50 cm:ssä) / 10 m. Kaksihaarainen 60 cm:ssa, rym. 102 cm (edelleen kahdeksi) ja 115 cm (edelleen neljäksi); latvuksen läpimitta 13 m. Hämeenlinna, Myllymäki, Kalliopuisto (2131 09, 676718:36872). — 19.3.1990 NK.

156 cm (150 cm:ssä) / 12,5 m. Tyvi paksu, runko mutkainen. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 59. — 18.12.1988 NK.

Malus domestica Borkh. — **tarhaomenapuu**, äppelträd,
trädgårdsapel •

•

•

•

Malus 'Hyvingiensis', *M. prunifolia* auct. 'Hyvingiensis'

—

rautatieomenapuu •

•

•

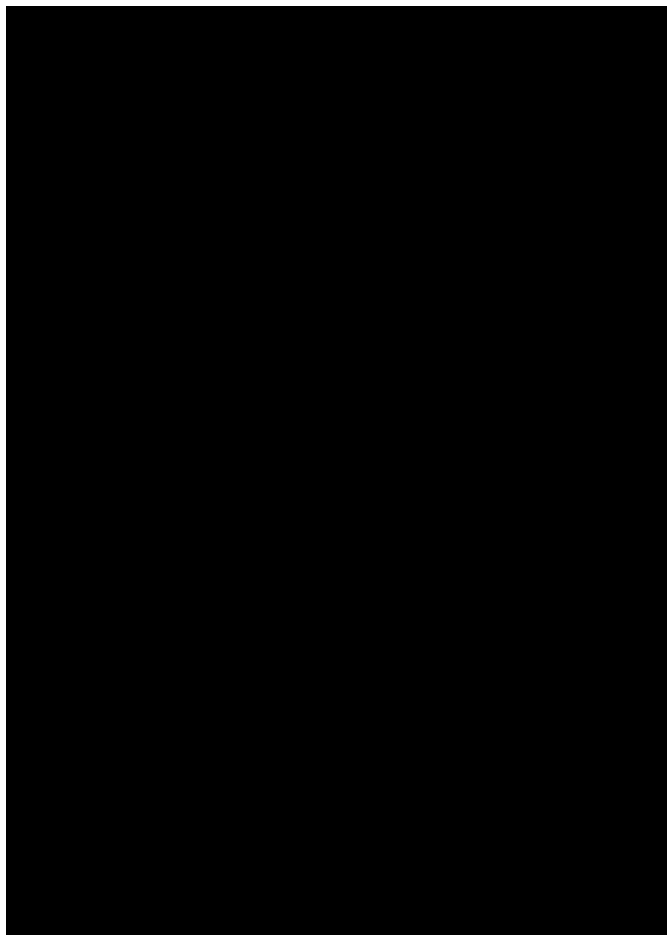
Malus 'Makamik', *M.* × *adstringens* Zabel

'Makamik' •

Malus prunifolia (Willd.) Borkh. — **siperianomenapuu**, sibirisk
apel •

•

•

*Malus
sylvestris*,
metsäomenapuu
(I). Korppoo,
Hevonkack. JS
1991.

78 cm / 8,5 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 55. — 18.12.1988 NK.

173 cm (100 cm:ssa) / 12 m. Runko vino, kaksihaarainen; haarojen ympärysmitta 150 cm:ssä 82 cm (edelleen kahdeksi) ja 118 cm. Teki pieniä vihreitä omenoita 1991. Korppoo, Hevonkack, rantalepikossa (1041 11, 670391:20085). — 25.10. 1991 JS. — Saaren etelärannalla lepikossa, pari metriä keskimääräistä meriveden pintaa ylempänä kasvaa edellisen rinnalla muutaman kymmenen metrin välein kaksi muutakin metsäomenapuuta. Toisen ympärysmitta on 143 cm 50 cm korkeudelta ja toisen vanhan ja ränsistyneen 170 cm niin ikään 50 cm:ssa. Korkeuksia ei mitattu.

133 cm / 10,5 m. Kolmehaarainen 200–280 cm:ssa. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 59. — 18.12.1988 NK.

23 cm / 8,5 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 29. — 14.3.1995 NK.

Malus

Niedzwezkiana-hybridi •

Malus sylvestris Miller — **metsäomenapuu,**
vildapel * •

•

Ostrya Scop. — **humalapyökit**

Ostrya virginiana (Mill.) K. Koch —
humalapyökki •

Phellodendron amurense, korkkipuu (I). Helsinki, kasvitieteellinen puutarha. TE 1995.

195 cm / 13 m. Paleltui pahoin tammikuussa 1987, toipunut leikkauksen jälkeen.
Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko
24. — 5.1.1989 NK.

Phellodendron Rupr. — **korkkipuut**, korkträäd

Phellodendron amurense Rupr. — korkkipuu,
korkträäd •

136 cm / 13 m. Kaksihaarainen 20 cm:ssä, toinen haara katkaistu 140 cm:stä. Karjaa, Mustion kartanon puisto (2014 12, 667600:32468). — 8.5.1990 NK.

120 cm / 11,5 m. Nokia, Pitkäniemen sairaalan puisto (2123 05, 682380:31795). — 15.6.1989 NK.

110 cm / 15,5 m. Helsinki, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (2034 06, 667530:38625), lohko 30. — 8.1.1989 NK.

92 cm (tyvi) / 8 m. Kolmehaarainen, rym. 23, 38 ja 40 cm. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 44. — 18.4.1990 NK.

470 cm / 28,5 m. Kaksihaarainen 200 cm:ssa, ymp. 270 ja 310 cm. Sumiainen, Pynnönsaari, Rautiaisen sukutalon lähellä mäenrinteessä (3222 07, 695330:44725). — 23.5.1990 NK.

433 cm / 20 m. Kolmehaarainen alkaen 50–80 cm:sta, erilleen 180 cm:ssa; rungon alaosassa runsaasti paksuja ylös kaartuvia oksia. Kerimäki, Silvola, Kerimäen vanha hautausmaa (4211 10, 686531:61024). — 17.8.1988 NK.

432 cm / 31,5 m. Kuru, Niemenkylä, Kurun normaalimetsäoppilaitos, johtajan piha (2213 07, 686795:32755). — 27.11.1987 NK.

415 cm / 28,5 m (siitä 3 m kuivunutta latvaa). Puu on harsu ja huonokuntoinen. Kasvupaikka on maantien reunassa, 1,2 m tiestä, joten tien puolelta on poistettu useita oksia. Savonlinna, Haapala (4211 07, 686939:60012). — 6.9.1988 NK. — Merkitty peruskarttaan.

383 cm (70 cm:ssä) / 28 m. Kaksihaarainen 80 cm:ssa, rym. 210 ja 231 cm. Hyvinkää, Ahdenkallio (2044 05, 672550:38577). — 8.3.1990 NK.

379 cm (100 cm:ssa) / 29 m. Viisihaarainen 200–250 cm:ssä ja niistä haaroo ylempänä yhteensä viisi paksua haaraa. Lempäälä, aivan Tampereen Hervannan rajalla (2123 11, 681669:33303). — 12.11.1989 NK ja KO.

377 cm (80 cm:ssa) / 32,5 m. Kaksihaarainen 80–300 cm:ssa, haarat järeät, ymp. noin 250 ja 300 cm. Kuhmalahti, Vehkajärvi, rantatien varressa Taustianjärven eteläpuolella (2143 03, 682340:38434). — 24.9.1990 NK ja KO.

374 cm (150 cm:ssä) / 30 m. Kaksihaarainen 150 cm:ssä, ymp. 246 ja 252 cm. Hyvinkää, Hyvinkäänkylä, Pikkusuo (2044 02, 672452:38403). — 11.4.1990 NK

355 cm / 30 m. 300 cm:sta järeä sivuoksa, joka kasvattaa kilpailevaa latvusta, oksan tyven ympärysmitta 201 cm. Kuhmalahti, Vehkajärvi, Rantala, rantatien pohjoispuolella pellon takana metsässä (2143 03, 682361:38460). — 29.4.1990 NK ja KO.

317 cm / 33 m. Jyväskylän kunta, Oravasaari, Jääskelä (3212 07, 689852:44138). — 25.6.1987 AK-n.

•

Phellodendron amurense × *japonicum*

•

Phellodendron japonicum

Maxim. •

Picea A. Dietr. — **kuuset**, gran

Picea abies (L.) Karsten — **metsäkuusi**, gran

* •

•

•

•

•

•

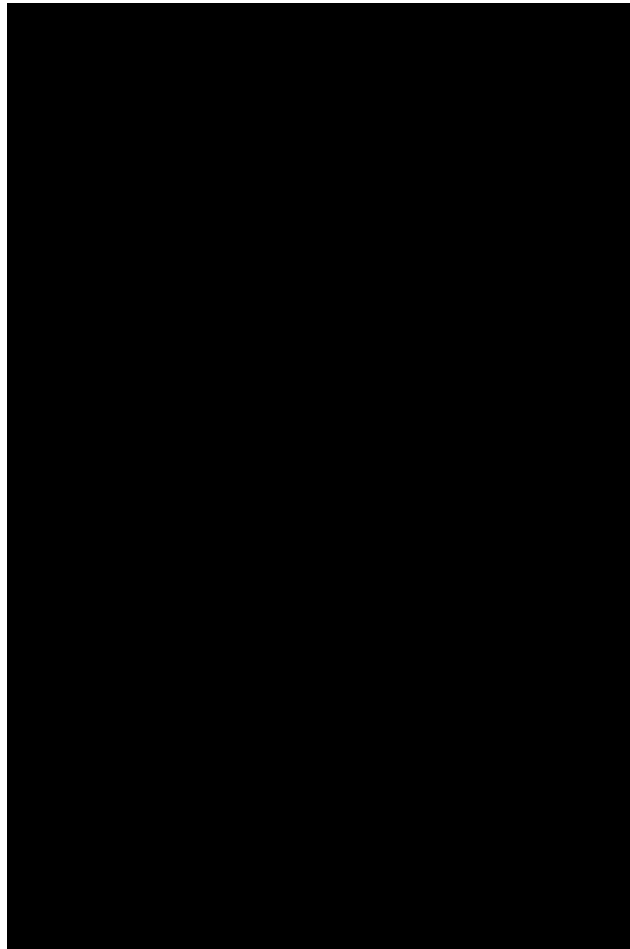
•

•

•

•

Picea abies,
metsäkuusi (I).
Sumiainen,
Pynnönsaari.
NK 1990.

148 cm / 24,5 m. Forssa, Raitoo, Peltomäki, sivutien varrella oikealla laaja laidunmaa, puu sen keskiosan takana metsässä (2113 06, 676847:31716). — 16.9.1989 NK. — Kantapuu E 2164. Rauhoitettu, R 1553/1973, merkitty pauskarttaan.

145 cm / 23,5 m. Suonenjoki, Jalkala, Jalkalan tien varressa, noin 200 m ennen Hiekkaranta-tienhaaraa Suonteen itärannalla (3241 05, 693900:51471). — 27.9.1988 NK.

140 cm / 23,5 m. Jokioinen, Latovainio, Humppilan – Jokioisten rajasta 1 km Forssaan päin valtatie 2:n varressa itäpuolella (2113 05, 675882:30780). — 23.9.1990 NK. — Rauhoitettu, R 764/1963.

171 cm / 24,5 m. Dikotyypipi; puun alaosa normaalia kuusta, latva erittäin tuuhea pylväsmäinen. Hausjärvi, Maitoinen, Eskola (2044 09, 673592:39710). — 25.1.1990 NK. — Kantapuu E 3049/1969.

133 cm / 29 m. Kärkölä, Iso-Sattiala, Lyytilä 19, lähellä Kosken kunnan rajaa metsässä paikallistiestä pohjoiseen (2133 08, 676055:40250). — 7.3.1991 NK. — Kantapuu E 9285/1984.

133 cm / 19,5 m. Erittäin tuuhea ja hyvämuotoinen. Vesanto, Kulmakylä, Niini-vedenpää – Vesanto maantien varrella eteläpuolella Mäkipalon bussipysäkin kohdalla (3313 04, 698422:47143). — 15.9.1988 NK.

Picea abies f. *condensata*, luutakuusi.

Picea abies* f. *aurea (Carrière) Rehder, incl. 'Aurea' —

kultakuusi •••

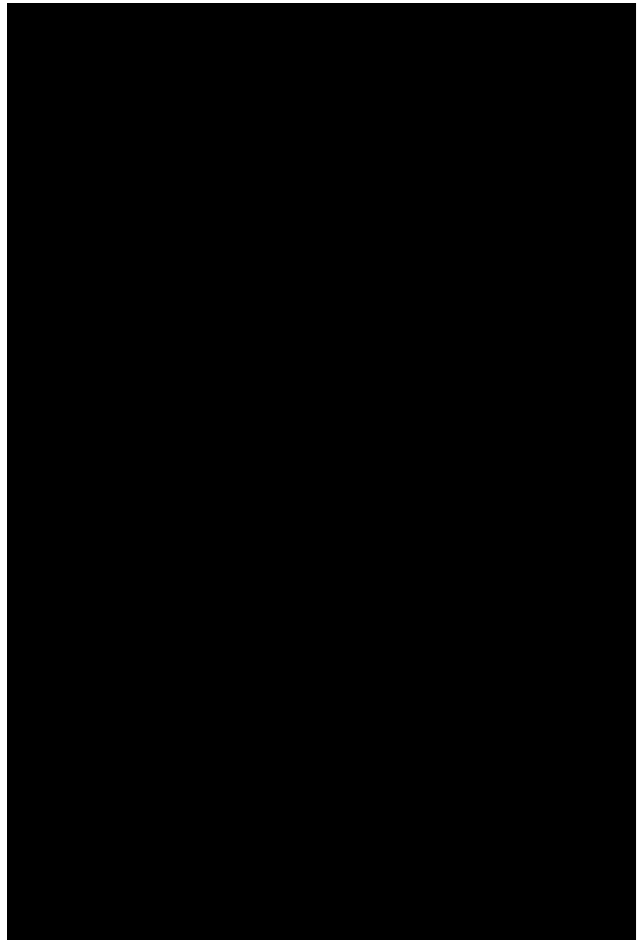
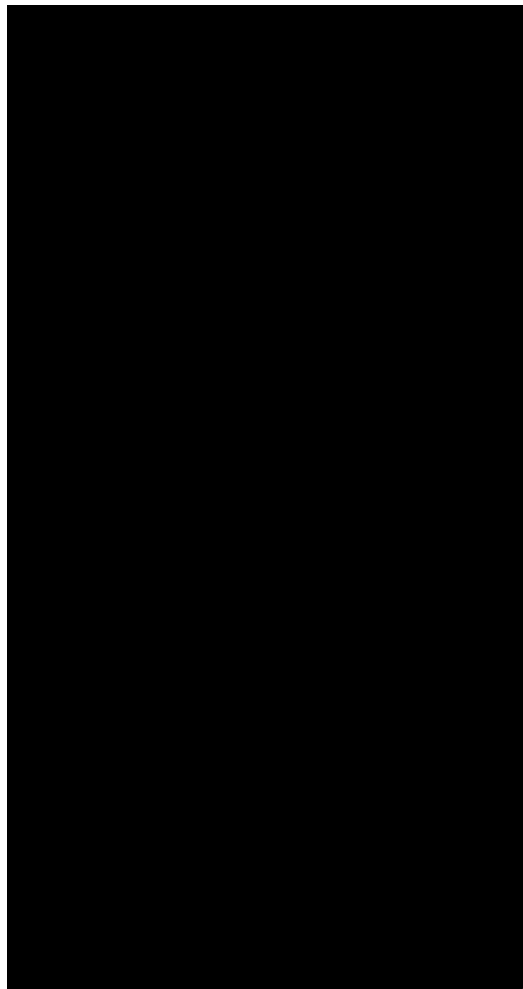
Picea abies* f. *columnaris (Jacques) Rehder, incl. 'Columnaris'

—

pylväskuusi •

•

•

Picea abies f. *condensata*, luutakuusi.

(I) Loppi, Kormu. NK 1989. >

(II) Hyvinkää, Solttila. NK 1990.

>

107 cm / 10 m. Loppi, Kormu, Herajoki – Kormu tieltä vasemmalle sivutie Uusipaikka, talojen jälkeen metsätie oikealle, puu pitkällä metsässä (2042 12, 673735:37312). — 14.12.1989 NK.

100 cm / 11,5 m. Hyvinkää, Solttila, Oy Alko Ab:n Yli-Solttilan tila (2042 10, 671788:37470). — 8.3.1990 NK. — Kantapuu E 3037/1968.

140 cm / 28 m. Runko latvaan saakka kaarnainen, kaarnoitus myös kahdessa latvahaarassa; runko koko pituudeltaan lenko; oksisto kapea johtuen riippuvista oksista. Janakkala, Konttila, Rajala (2131 11, 675629:37472). — 5.2.1991 NK. — Rauhoitettu, R 985/1965, merkitty peruskarttaan.

105 cm / 19,5 m. Jämsänkoski, Haavisto, Lahdentaan tila, metsässä tien varressa (2233 08, 687510:40434). — 1.8.1987 NK. — Kantapuu E 5040/1974.

95 cm / 23,5 m. Kaarnoitus tyvestä latvaan, erehdyttävästi mäntyä muistuttava. Köyliö, Tuiskula, Ruokola, Kivimäen talon kohdalta vastapuolella tiestä 250 m metsään (1134 08, 679400:24315). — 23.5.1989 NK. — Kantapuu E 7577/1985.

Picea abies f. *condensata* Th. Fries —
luutakuusi •

•

Picea abies f. *corticata* (Schröter) —
kaarnakuusi •

•

•

106 cm / 21,75 m. Urjala, Nuutajärven kylä, Salomaa, talon lähellä metsässä (2113 03, 677224:30527). — 4.8.1990 NK ja KO. — Kantapuu E 4831/1973.

85 cm / 16,5 m. Humpmila, Murto, Männikkö (2111 12, 676988:29682). — 23.9.1990 NK. — Kantapuu E 4176/1968. Rauhoitettu, R 1367/1970, merkitty peruskarttaan.

46 cm / 2,15 m. Oksat lähtevät 35 cm matkalta ja taipuvat maahan saakka, missä oksiston läpimitta on 4 m. Pohjois-luoteispuolella oksisto on hieman lyhyempi ja harvempi, muilla sivuilla läpitunkemattoman tiheä. Latvan päällä kasvaa sammalta. Renko, Kirstula, Hiitankangas, kuusivaltaisessa korpimaisessa metsässä (2131 05, 676098:35031). — 19.8.1990 PU. — Rauhoitettu, R 650/1962.

30 cm (120 cm:ssa) / 1,85 m. Oksiston ympäröimä maan rajassa 315 cm, läheisen vaahteran varjostamalta sivulta oksat kuivuneet. Tammisaari, Bromarv, Lindön kartanon puisto (2012 10, 666388:28935). — 2.10.1988 NK. — Vieressä kasvaa toinen 1 m korkuinen puu.

367 cm (175 cm:ssä, mukuratyven paksuin kohta) / 27,5 m. Tyven pienin ympärysmitta on 285 cm. Mukuroita on tyvessä 5,5 m korkeudelle, myös koholla olevissa juurissa. Enonkoski, Ihamaniemi, Härkki, Verkkoniemi, keskellä metsää korkeassa mäessä (4212 04, 689793:59524). — 16.8.1988 NK. — Kantapuu E 8630/1987. Rauhoitettu, R 2461/1985.

298 cm (130 cm:ssa, paksuin kohta mukuraosassa) / 26 m. Rungon mukuraosa alkaa 50 cm:stä ja on pituudeltaan 6,5 m. Enonkoski, Ihamaniemi, Härkki, Verkkoniemi, 10 m päässä paksummasta (4212 04, 689793:59524). — 16.8.1988 NK.

220 cm (350 cm:ssä, paksuin kohta mukuraosassa) / 21 m. Puun tyvi normaali, rym. 155 cm. Mukuraosaa 2 m välillä 250–450 cm, sen ala- ja yläpuolella muutamia harvoja pieniä mukuroita, 700 cm:sta ylöspäin runko on normaali. Nastola, Immilä, Kontio, talon lähistöllä metsässä (3111 09, 676734:44985). — 7.9.1987 HV. — Rauhoitettu, R 1606/1973.

84 cm / 18 m. Suonenjoki, Markkala, Tervanen, keskellä metsää Harvasenmäen talosta Iso-Tervasen rantaan vievän metsätien vieressä olevasta siirtolohkareesta 250 m kaakkoon (3223 11, 693154:49913). — 10.10.1989 PR.

74 cm / 19,5 m. Hyvinkää, Usmi, Ali-Mattila, purosillan jälkeen vasemmalle lähtevän tilustien varressa metsämäellä lähellä louhosta (2044 02, 672772:37923). — 9.11.1991 NK. — Kantapuu E 3317/1970.

25 cm / 2,75 m. Karjalohja, Tammiston arboretum (2014 09, 668407:31980), kohde V/2/10. — 28.9.1989 NK.

Picea abies f. *cruenta* Elfstrand, incl. 'Cruenta' —
purppurakuusi •

•

Picea abies f. *cubans* Aulamo — kupukuusi
(patakuusi) •

•

Picea abies (f. *gibberosa*) —
mukurakuusi •

Picea abies f. *corticata*, kaarnakuusi (I).
Janakkala, Konttila. TE 1995.

•

•

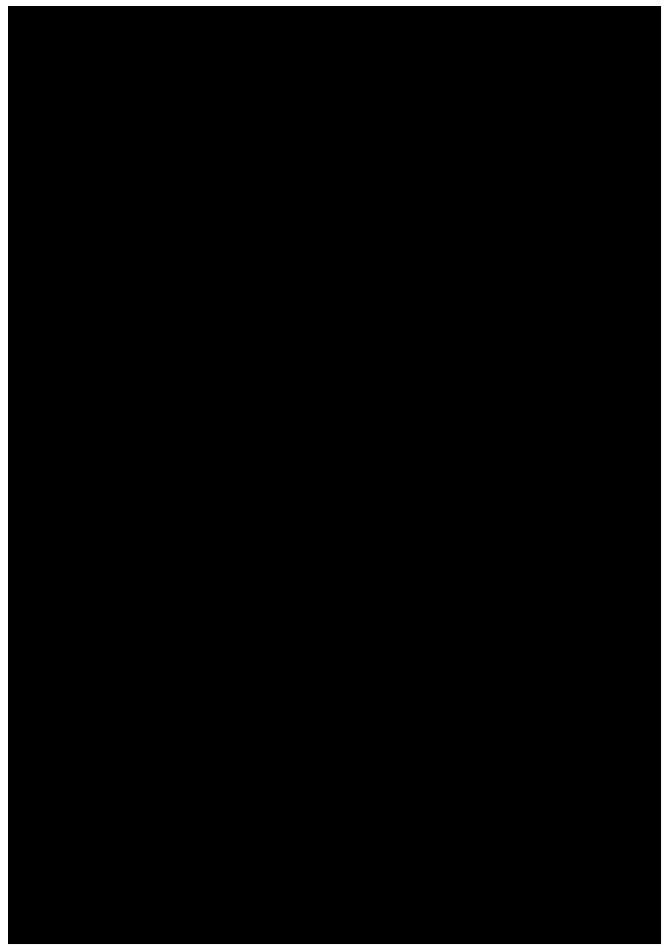
Picea abies f. *glomerulans* (Kihlman) Krüssmann —
sykerökuusi •

•

Picea abies f. *inversa* (Beissner)
Rehder •

Picea abies f. *corticata*, kaarnakuusi (I).
Janakkala, Konttila. TE 1995.

Picea abies f. *mammillosa*, tissikuusi (I).
Hyvinkää, Uusikartano. TE 1995.

360 cm / 23 m. Rungon tyviosan oksankannat (tissit) erittäin laajat ja korkeat, pienentyen kohti latvaa, joka on rungossa 10 m korkeudella olevasta mutkasta ylöspäin melko ohut ja heikon näköinen. Hyvinkää, Hyvinkään maalaiskylä, Uusikartano, metsässä 150 m talosta pohjoiseen (2044 02, 672194:37987). — 4.4.1992 NK ja JR.

279 cm / 19 m. Latvuksen läpimitta 12 m. Eno, Paukkaja, Rahkeenniemi, tien ja rannan välisessä kapeassa metsikössä (4242 06, 697858:66490). — 15.11.1990 NK. — Rauhoitettu 1990 lopulla.

270 cm / 22,5 m. Lappeenranta, Piutula, Kippari, Hanhijärvi – Piutula metsäautotien varrella oikealla tien eteläpäässä (3133 09, 676463:56951). — 17.11.1993 NK.

260 cm / 24,5 m. Kitee, Kiteenkylä, Hutsin luontopolun kohde 4 (4231 03, 689032:66460). — 25.8.1989 NK. — Rauhoitettu 1982.

249 cm / 22,5 m. Hyvinkää, Myllykylä, Peltomäki, pihan ja maantien välisessä puurivissä (2044 05, 672361:39310). — 8.3.1990 NK.

217 cm / 25,5 m. Puu harsuuntunut, runsaasti kuivia oksia tyvipuolella ja tissit paksuinta puuta pienempiä. Tässäkin puussa on mutka rungossa 12 m korkeudella, mistä ylöspäin runko on ohentunut ja heikon näköinen. Hyvinkäänkylä, Uusikartano, 10 m päässä paksuimmasta (2044 02, 672194:37987). — 4.4.1992 NK ja JR.

Picea abies f. *mammillosa* (Schröter) —
tissikuusi •

•

•

•

•

•

149 cm / 27,5 m. Miehikkälä, Kalliokoski, Kiviharju, Suur-Miehikkälä – Maas-kola tien varrella vasemmalla heti Kantolan tienhaaran jälkeen (3042 09, 673426:52822). — 24.10.1989 NK. — Kantapuu E 7982/1983. Rauhoitettu, R 2213
141 cm / 24,5 m. Dikotyyppejä; alaosa normaalia kuusta, jonka jatkeena on 14,5 m pituinen erittäin kapea riippuvaoksainen latvus. Mäntsälä, Nordenskiöldintien eteläpäässä pihapuuna (2044 11, 672481:40762). — 19.9.1988 NK. — Kantapuu E 7993/1983.

138 cm / 24,5 m. Vain osittainen, sillä latvuksessa on myös suoraa oksaa. Elimäki, Teuroinen, Kumpula (3113 04, 674293:47002), pihametsä. — 23.10.1989 NK. — Rauhoitettu, R 1012/1965.

136 cm / 29 m. Anjalankoski, Hirvelä, Pitkäniemi, talon tienhaarasta maantietä 1 km pohjoiseen ja siltä Vallimäen jälkeen oikealle 200 m metsäistä rinteä ylös (3131 01, 674068:50263). — 13.10.1988 NK. — Rauhoitettu, R 1034/1965, merkitty peruskarttaan.

131 cm / 24,5 m. Hämeenlinna, METLA:n Aulangon tutkimusalue (2131 09, 677088:36247), kuvio 105. — 25.7.1989 NK.

130 cm / 29 m. Kiikala, Komisuon kylä, metsässä Lammenharjulla Lammenjärven pohjoispuolella 10 m tiestä (2023 06, 671019:31390). — 8.2.1992 SK.

101 cm / 29,5 m. Tammisaari, Bromarv, Lindön kartano, Varvsuddenin istutusmetsikkö (2012 10, 666388:28935). — 2.10.1988 NK.

102 cm / 8 m. Oksiston läpimitta alhaalta 7,5 m. Luopioinen, Kuohijoki, Riihimäen kartano (2134 03, 680128:38215). — 30.4.1990 NK.

53 cm / 3,75 m. Erittäin tuuhea. Säskylä, Pyhäjoki, Mäkitalon rantamökki Vahoniemessä Pyhäjärven rannalla (1133 12, 677200:25086). — 1.11.1989 NK. — Kantapuu E 7576/1985.

52 cm (tyvi) / 2,85 m. Erittäin tuuhea ja leveä; oksat alkavat 100 cm:sta, missä rungon ympäryks 29 cm. Hyvinkää, Soltila, Oy Alko Ab:n Yli-Soltilan tila, Kalatiennummi riistanhoitopolun varrella (2042 10, 671904:37545). — 9.11.1991 NK. — Puun ikää ei tiedetä, mutta kerrotaan sen olleen ainakin 40 vuotta samannäköinen.

37 cm / 8 m. Dikotyyppejä; runko tyveltä 4 m harvaoksaista normaalikuusta ja samanmittainen latvus läpinäkymättömän tiheä säännöllinen kartio. Säskylä, Korpi, metsäautotien varrella 1 km päätiestä ja 150 m oikealla metsässä, on myös luontopolun rasti (1133 12, 677565:25400). — 23.5.1989 NK. — Kantapuu E 7572/1985 patakuusena, paikkakunnalla nimenä on pirttikuusi.

282 cm / 28,75 m. Oksiston läpimitta alhaalla 12 m. Kerava, Untolan perhepuisto (2043 09, 670103:39518). — 26.11.1991 NK.

254 cm (90 cm:ssä) / 17,5 m. Kaksihaarainen 110 cm:ssä; latvuksen läpimitta 14 m. Masku, Hujala, Kynnysmäki, Alistalo (1044 04, 672481:22802). — 25.8.1988 NK. — Rauhoitettu, R 809/1964.

Picea abies f. *pendula* (Lawson) Sylvén, incl. 'Pendula' — surukuusi

•

•

•

•

•

•

Picea abies f. *pyramidalis* (Carrière) —
kartiokuusi •

•

•

•

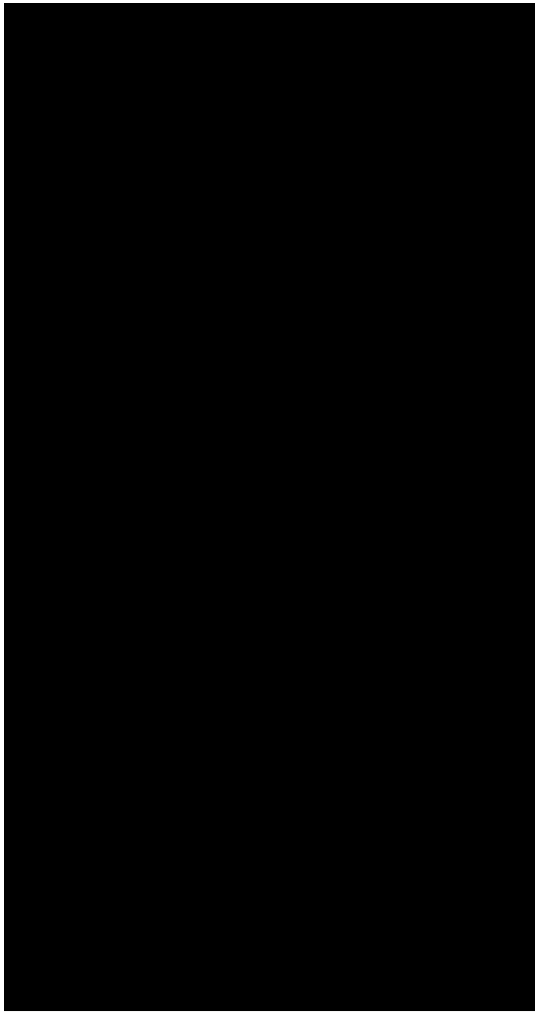
Picea abies f. *pyramidata* (Carrière) Rehder —
keilakuusi •

•

205 cm / 22,5 m. Suomensjärvi, Lahnajärvi, 4 km bussiasemalta Turkuun päin alamäen kohdalla oikealla pellon reunassa ja puron varrella (2023 05, 670060:31415). — 6.3.1990 NK. — Kantapuu E 3907/1968.

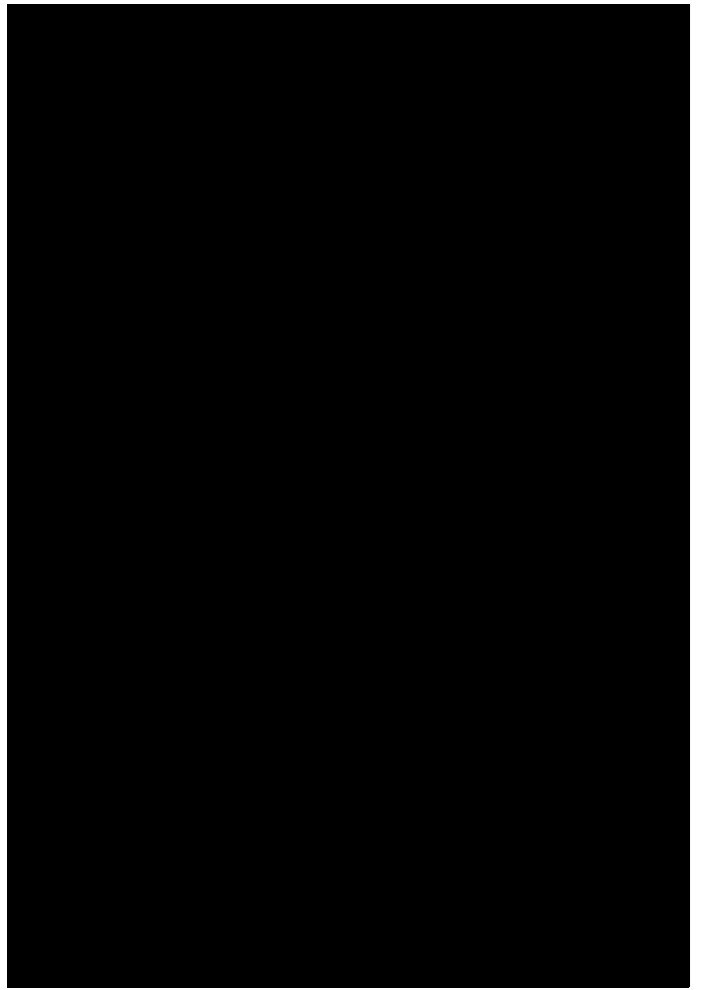
195 cm / 21 m. Hyvinkää, Rääkänpää, pääradan varressa itäpuolella (2044 02, 672582:38343). — 11.4.1990 NK.

119 cm / 24,5 m. Latvaoksat voimakkaat, yläviistot ja päättyvät pystyiksi pikku-kuusiksi, ts. sivuoksat oksarangan ympärillä; latvus erittäin tuuhea. Tammela, Kankainen, Sieranen, Tammela – Lunkaa tieltä 500 m Myllykylään vievää kärrytietä, jolta purossillan jälkeen metsäkannakselta oikealle saunamökin pihaan, puu pellonreunusmetsässä mökin takana (2113 10, 674934:32865). — 10.5.1990 NK. — Rauhoitettu, R 1869/1978.

Picea abies f. *pendula*,
surukuusi (II). Mäntsälä.
NK 1988.

>

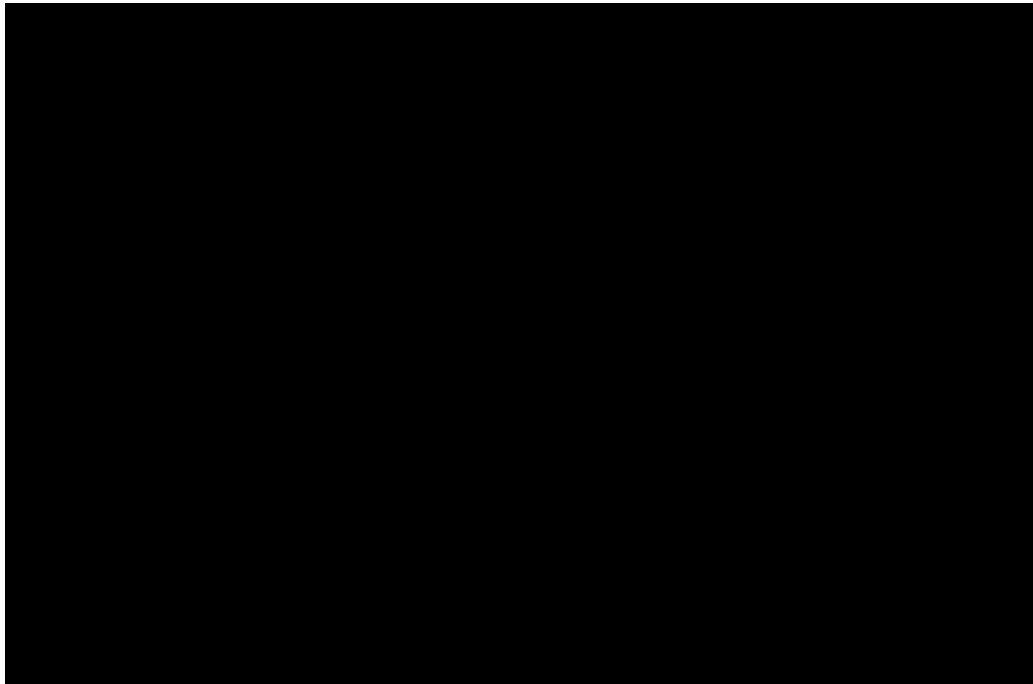

Picea abies f. *pyramidata*,
keilakuusi (V). Tammela,
Kankainen. NK 1990. >

•

•

•

Picea abies f. *tabulaeformis*, pöytäkuusi (II). Miehikkälä. KJ 1992.

331 cm / 8,5 m. Latvuksen läpimitta 10 × 12 m; oksien tyvissä tissikuusimaisia laajentumia, oksien kärjet taipuvat lähes maahan. Sulkava, Eerikkilä, Penttilä (3233 07, 686638:56792). — 27.9.1988 NK. — Pihapuu, jonka alle kerrotaan aikojen kuluessa kannetun ruoka- ja muita uhreja. Miehet ovat pelanneet latva-pöydällä korttia. Puu on mainittu Sulkavan kunnan matkailuesitteessä.

125 cm (100 cm:ssa) / 2,35 m. Lyhyen rungon latvaosan viimeinen metri leviää vähitellen nuijamaiseksi kasvaimeksi, jonka ympärysmitta on leveimmältä kohdalta 220 cm. Siitä lähtee kymmenittäin 4–5 metrin pituisia oksia, jotka ulottuvat maahan, mutta eivät ole maastopeitteestä johtuen juurehtineet. Telttamaisen oksiston läpimitta on 5–6 metriä. Miehikkälä, Kymi-Kymmene Oy:n Metsäkanaanininen tila noin 15 km luoteeseen Miehikkälän kirkolta, 325 m itään Läsön metsäautotiestä korpimaastossa 30-vuotiaassa männikössä (3042 12, 673950:53090). — 8.8.1992 NK.

74 cm / 2 m. Oksat kasvaneet kärkiosiltaan maahan saakka, joten läpinäkymättömän tuuhea oksisto muodostaa telttamaisen väljän tilan. Pöydän läpimitta on 5 × 5 m. Puu on jossakin kasvuvaiheessa muuttunut dikotyypiksi: kuusen runko on alkanut jatkaa kasvuaan pöydän päältä. Jatkorungon ympärysmitta on 75 cm 220 cm:ssa ja heikosti kehittyneen harvaoksaisen rungon pituus 10 m. Hyvinkää, Ridasjärvi, alkoholistihuoltolan metsä (2044 05, 672816:39298). — 11.4.1990 NK.

431 cm / 1,7 m. Latvuksen läpimitta 430 cm. Suonenjoki, Viipero, Pieksämäki – Suonenjoki tieltä 450 m lääninrajan jälkeen yksityistie vasemmalle Rajalaan, sitä 750 m, puu vasemmalla 80 m tiestä (3241 02, 693159:50455). — 10.10.1989 NK.

Picea abies f. *tabulaeformis* (Carrière) Rehder —
pöytäkuusi •

•

•

•

136 cm / 28 m. Syylämäisiä kaarnan paksunnoksia on pitkin runkoa, eniten alaosassa. Niiden läpimitta on 6–12 cm, suurimmat soikeita ja niissä on pystysuunnassa keskellä syvennys. Puun alin oksa on muista poiketen lyhytversoinen ja -neulasinen. Lohja, Keski-Lohja, Nummentaka, Ahonkadun kulmauksesta 30 m pohjoiseen harjun alarinteellä (2041 01, 668544:33837). — 10.8.1992 RM.

98 cm / 24 m. Kuivia oksia paljon, yleissävyltään kärsivän näköinen puu. Padasjoki, Nyystölä, nelostieltä Taruksen viitasta 1800 m tienhaaraan Iso-Taruksen koillispuolella, siitä vasemmanpuoleista tietä 3,5 km Kaalijärven eteläpään tasalle, puu 100 m tiestä vasemmalla kosteikon reunassa (2134 09, 679667:40707). — 1.11.1988 NK. — Kantapuu E 5225/1975.

48 cm / 14 m. Runko vino. Säskylä, Pyhäjoki, tiestä 204 eroaa 2 km Yläneen rajalta pohjoiseen vasemmalle sivutie, sitä 200 m ja puu vasemmalla metsässä kosteassa maastossa (1133 12, 677021:25178). — 1.11.1989 NK. — Kantapuu E 7574/1985.

136 cm / 33,5 m. Neulaset kirjavina yli talven. Riihimäki, Kernaala, Sipilä, tien varrella pellon päässä (2042 12, 673866:37471). — 14.12.1989 NK. — Kantapuu E 3846/1966. Rauhoitettu, R 2292/1983.

354 cm / 31,5 m. Tammela, Kaukjärvi, Pini, peltoaukeaman takana metsänreunassa (2113 07, 675060:32036). — 10.5.1990 NK. — Rauhoitettu, R 324/1957, merkitty peruskarttaan.

255 cm / 26 m. Orivesi, Hörtsänän arboretum (2142 05, 684782:35866), juhla-kentän reunassa. — 17.6.1989 NK.

242 cm / 24 m. Tyvi kaarevasti vino; latva kaksiahaarainen. Espoo, Bemböle, puronotkossa kävelytien varrella Kuninkaantieltä Turuntielle Jorvin kohdalle (2032 12, 668147:37210). — 14.12.1989 NK.

234 cm / 23,5 m. Tammela, Mustialan maa- ja metsäoppilaitosten pihapuisto (2113 07, 674980:32440). — 10.5.1990 NK.

198 cm / 21 m. Espoo, Bemböle, puronotkon reunalla mäkiharjanteen itäpuolella Jorvin kohdalla Turuntiessä olevan kallioleikkauksen vieressä (2032 12, 668139:37199). — 11.4.1989 NK.

240 cm / 26,5 m. Helsinki, Tuomarinkylä, Tuomarinkylän kartanon pihametsä (2043 04, 668440:38780). — 4.4.1990 NK. — Helsingin kaupungin 1958 rauhoittama.

221 cm / 29,5 m. Kuusjoki, Raatala, Yli-Jama, kylän keskustasta 700 m Vaskion tietä Kylmäojan sillalle, siitä vasemmalle ja oikeanpuoleista haaraa seuraten metsänreunaan, puu 50 m päässä metsässä (2022 10, 671987:28864). — 21.5.1989 NK. — Rauhoitettu, R 204/1955, merkitty peruskarttaan.

159 cm / 21,5 m. Lohjan kunta, Laakspohjan kartano (2041 01, 668787:33915), kartanon edustan puisto. — 12.9.1988 NK.

Picea abies f. *tuberculata* (Schröter) —
syyläkuusi •

•

•

Picea abies f. *variegata* (Carrière) —
kirjavaneulaskuusi •

Picea abies f. *viminalis* (Sparrman) Sylvén —
riippakuusi •

•

•

•

•

Picea abies f. *virgata* (Jacques) Rehder, incl. 'Virgata'
— käärmekuusi,
ormgran •

•

•

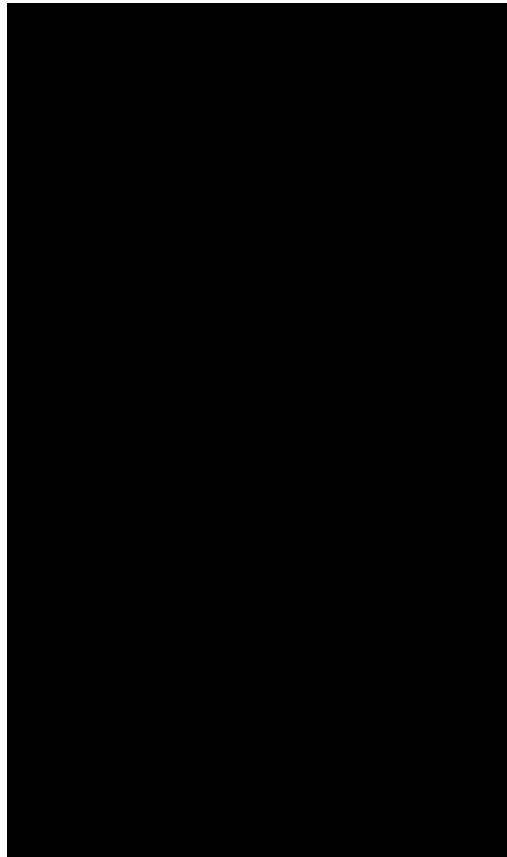
152 cm / 22 m. Kaksihaarainen 13 metrissä. Ilomantsi, Mekrijärvi, Romppala (4244 05, 696888:70490). — 5.5.1991 TR

146 cm / 21 m. Hämeenlinna, Aulanko, METLA:n Aulangon tutkimusalue (2131 09, 677088:36247), kuvio 112. — 27.5.1989 NK.

107 cm / 7,5 m. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VIII, Hevoshaka, aivan tien varressa. — 24.7.1989 NK.

88 cm / 7,5 m. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VIII, Hevoshaka, tien varressa *Picea abies* 'Clanbrassilianan' takana. — 24.7.1989 NK.

63 cm / 14,5 m. Rungossa on tyvestä vähitellen alkaen 6–7 selvästi ulkonevaa pyöreää kohoumaa, jotka kiertyvät yli kaksi kertaa rungon ympäri ja päättyvät 4,5 m korkeudessa, mistä alkaen puu on latvaan saakka normaalisti yksirunkoinen ja kierteetön. Lohja, Keski-Lohja, Nummentaka, Kuusitie 14–16 talojen takana tontin rajalla harjumetsässä (2041 01, 668583:33919). — 10.8.1992 RM.

Picea abies f.
"kierrerunkokuusi" (I).
Lohja, Nummentaka.
RM 1992.

•

•

Picea abies
'Clanbrassiliana' •

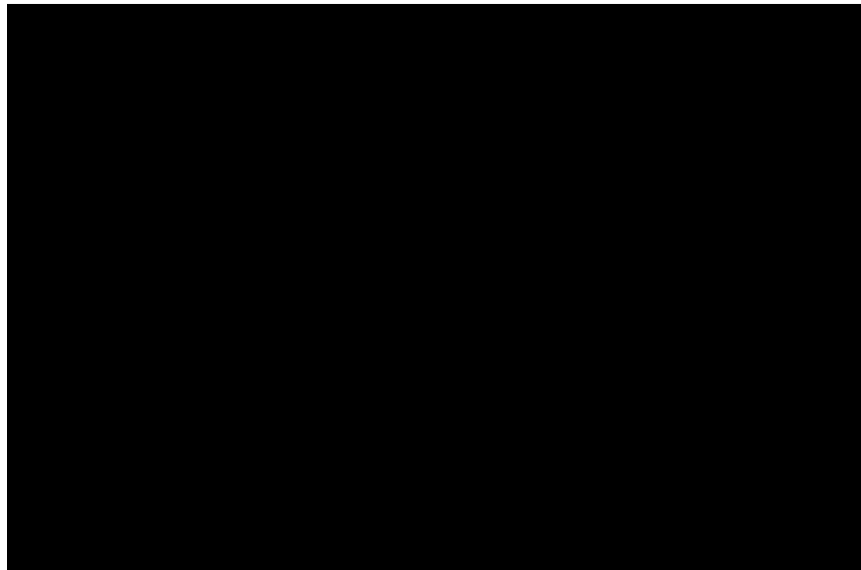
Picea abies
'Ohlendorffii' •

Picea abies f. —
"kierrerunkokuusi" •

375 cm / 30 m. Neljähaarainen 300 cm:ssa; kukin haara edelleen kahdeksi 700 cm:ssa, joten latvus symmetrisesti kahdeksanhaarainen. Somero, Terttilä, Kirjavainen, Somerolta Helsingin tieltä tietä 241 4,8 km Kiikalaan päin, tie oikealle 500 m, kuusi vasemmalla metsässä lähellä tietä (2024 04, 672264:31110). — 16.9.1989 NK. — Kantapuu E 2471/1949.

301 cm / 21 m. Symmetrisesti neljähaarainen 140–150 cm:ssä; haarat järeät, pysytyt. Tampere, Teisko, Velaatta, maantien varressa (2124 11, 685340:33797). — 11.11.1989 NK ja KO.

268 cm / 22,25 m. Haarautuu 190–240 cm:ssä yhdeksään haaraan, joista seitsemän on järeinä ja kaarevina joka puolella puuta ja kaksi suoraa kuolleen perusrungon paikalla keskellä. Kaarevien haarojen ympärysmittat niiden tyveltä ovat 115, 123, 130, 136, 143, 156 ja 182 cm, keskellä olevat ovat ohuempia. Aukean puolen paksuista haaroista yksi jakautuu kolmeksi ja toinen neljäksi, joten kuusi on 14-haarainen. Suorien runkojen muodostaman leveän latvuksen keskiosaan jää haarautumiskohdan yläpuolelle tyhjä tila. Puu on melko lyhytneulasinen ja pienikäpyinen, vaikuttaa terveeltä ja elinvoimaiselta. Mäntsälä, Kaunismäki, Oittiin vievän maantien alkupäässä ohitustien ylittävän sillan jälkeen oikealla metsän reunassa sivutien haarassa pienessä notkelmassa (2044 11, 672743:40749). Kuusen tyv! i on 1,3 m ympäröivää maastoa alempana, mikä johtuu sivutien haaran pengertämisestä Oitin tiehen. — 26.2.1992 NK.

Picea abies f. "kynttelikkökuusi" (III). Mäntsälä, Kaunismäki. NK 1992.

22 cm (50 cm:ssä) / 2,2 m. Paksuin runko lyhytneulasisessa kymmenrunkoisessa kuusiryhmässä, jossa alaoksat juurehtivat ja levittivät ryhmää, minkä ympärysmitta maan rajasta oli mittauspäivänä 12 m. Säskylä, Pyhäjoki, Vahoniemi, Markulan rantahuvila, Pyhäjärven rantahiekalla metsän reunassa (1133 12, 677203: 25073). — 1.11.1989 NK. — Kantapuu E 7575/1985.

Picea abies f. —
”kynttelikkökuusi” •

•

•

Picea abies f. —
”pensaskuusi” •

115 cm / 24,5 m. Jokioinen, Kirkonkulma, Jokioisten kartanot (MTTK), kirkon ja tiesillan jälkeen mäessä oikealla 100 m tiestä harvennusmetsässä (2113 04, 675020:30735). — 24.5.1989 NK. — Kantapuu E 2062/1965, kaarnakuusena.

104 cm / 28,5 m. Vantaa, Hiekkaharju, Simonsilta, sen pohjoispuolella olevan metsäisen mäen ylittää kävelytie, josta pohjoisrinteellä vasemmalle eroavan polun varrella puu vasemmalla 250 m pääpolusta (2043 04, 669111:39076). — 10.3.1988 NK.

Edellä olevien ”pärekuorikuusien” rungon kuori on tavallista ohuempaa, vaaleanharmaata ja pitkittäissuunnassa liuskoiksi halennutta. Nämä liuskat puolestaan ovat katkeilleet poikittaissuunnassa ja palasten alareunat ovat käpristyneet ulos rungosta, muistuttaen ravistuneita kattopäreitä.

212 cm / 26 m. Ruokolahti, Syyspohja, Hauklappi, Valkinhovi (3143 11, 681965: 57848). — 27.6.1991 NK ja KO.

159 cm / 24,5 m. Ypäjä, Palikkala, Hyrsynkulma, Anttila, pihamaan reunassa (2024 03, 674212:29949). — 9.11.1988 NK. — Rauhoitettu, R 620/1962, riippakuusena. Riippojen neulaset kuitenkin käärmekuusen tapaan ympäri rankaa.

205 cm / 25,5 m. Puu on eräänlainen dikotyyppi, mikä näkyy rungon korkeuden puolivälissä muutoksena oksien kasvutavassa ja rungossakin. Puolivälin alapuolella erittäin pitkät ja tiheässä kasvavat oksat roikkuvat tyvestään 30–35 asteen kulmassa ja leviävät toistensa päälle alhaalla 10 m läpimittaiseksi oksistoksi, joka on ennen alinten oksien poistamista ulottunut maahan saakka. Alimmissa oksissa on harvakseltaan käpyjä, joiden suomet kiertävät käpyä tyvestä kärkeen vinoina spiraalimaisina rivistöinä. Muutoskohdan yläpuolella on rungossa vähäinen mutka ja runko ohenee selvästi. Oksakulma on normaali, mutta latvuksen huippu on leveän mykevä ja latvakasvain hyvin lyhyt. Pyhtää, Hirvikoski, Metsä-Marttila, metsäpuu pihan reunassa (3024 08, 672060:48267). ~~1423 51 0946 NK~~. Kasvutavaltaan täysin edellä kuvattua vastaava. Rungon puolivälistä alaspäin roikkuvat oksat ovat erittäin pitkiä ja tiheässä. Alimmat oksat yltyvät maahan ja muodostavat telttamaisen tilan rungon tyveen. Osa oksista on kääntynyt kasvattamaan kärkiään maasta ylös. Käpyjä on melko paljon jopa näissä maasta nousevissa oksankärjissä. Oksiston läpimitta tyveltä on 7 m. Anjalankoski, Riitamaa, 250 m Lehtikivi-talosta etelään maantien varrella pienen metsäsaarekkeen eteläreunassa (2034 08, 672669:48332). — 3.5.1994 NK.

Tuulenpesän leveys 4,8 m ja korkeus 3,5 m. Vähän litistynyt pallomainen latvatuulenpesä kuusessa, jonka mitat 119 cm / 15 m. Pernaja, Gammelby, Ångshult, pihapuu Porvoon kunnan ja Pernajan rajalla Porvoo – Koskenkylä vanhan tien eteläpuolella (3021 06, 670822:43498). — 19.10.1989 NK.

Tuulenpesän leveys 2,5 m ja korkeus 3 m. Latvatuulenpesä kuusessa, jonka mitat 135 cm / 22,5 m. Hyvinkää, Kalteva, Kaltevantie oikealle Hanko – Mäntsälä tiestä heti pääradan jälkeen, Kaltevantien 1. pihatie vasemmalle, puu talon takana metsässä (2044 02, 672300:38316). — 11.4.1990 NK.

Picea abies f. —
”pärekuorikuusi” •

•

Picea abies f. —
”riippakäärmeukuusi” •

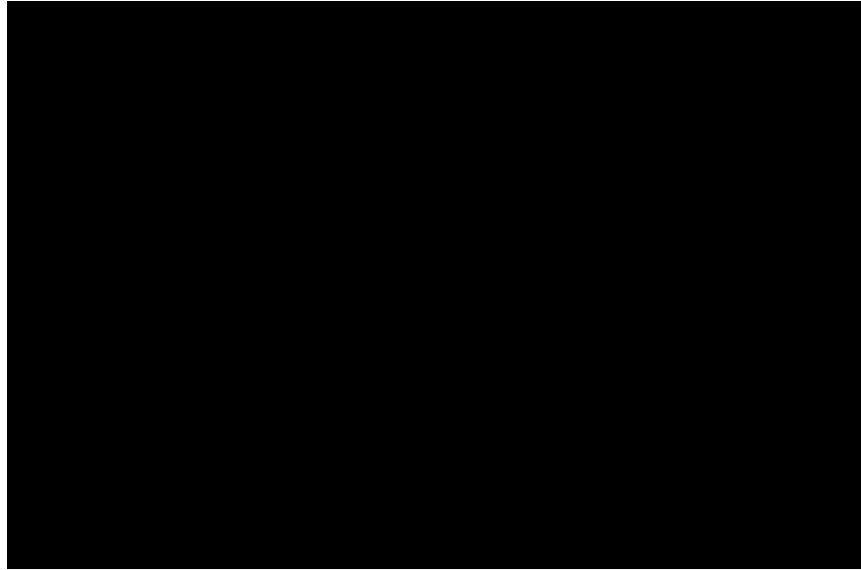
•

Picea abies f. —
”roikkuoksakuusi” •

•

Picea abies f. —
”tuulenpesäkuusi” •

•

Picea abies f. "roikkuoksakuusi" (I). Pyhtää, Hirvikoski. NK 1994.

168 cm / 30 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 38. — 18.4.1990 NK.

168 cm / 28,5 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 49. — 18.4.1990 NK.

73 cm / 9,5 m. Erittäin tuuhea, kasvutavaltaan kuten metsäkuusen keilakuusimuoto. Salla, Karhujärvi, Lahtela, puu 84 km Kuusamosta, 40 m tiestä oikealle pellon takana matalan metsän reunassa (3634 04, 737885:55989). — 7.11.1989 NK.

60 cm / 10 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 43. — 18.4.1990 NK.

17 cm / 2,8 m. Turku, yliopiston kasvitieteellinen puutarha (1043 09, 671230:23450). — 12.9.1989 NK.

190 cm / 22,5 m. Pyhäselkä, Niittyalahti, Mannelinin rantahuvilan puisto (4223 11, 693500:64575). — 26.10.1987 NK.

Picea abies subsp. *obovata* (Ledeb.) Domin, *P. obovata* Ledeb.
— **siperiankuusi**, altaigran

* •

•

Picea obovata (f. *pyramidata*) —
”keilasiperiankuusi” •

Picea asperata Masters — **kiinankuusi**,
sikanggran •

Picea bicolor (Maxim.) Mayr —
irakuusi •

Picea engelmannii Parry ex Engelm. —
engelmanninkuusi, engelmannsgran

•

148 cm / 18,5 m. Kaksihaarainen 250 cm:ssä; tuuhea ja hyväkuntoinen puu. Helsinki, Taka-Töölö, Töölön nuorisotalon pihapuisto (2034 06, 667613:38441). — 19.3.1988 NK.

145 cm / 19,5 m. Pyhäselkä, Niittylahti, Mannelinin rantahuvilan puisto (4223 11, 693500:64575). — 26.10.1987 NK.

143 cm / 18,5 m. Ähtäri, Inha, Tuomarniemen metsäoppilaitos, pihapuisto (2241 02, 694123:35310). — 2.10.1987 AM

140 cm / 18,5 m. Pyhäselkä, Niittylahti, Mannelinin rantahuvilan puisto (4223 11, 693500:64575). — 26.10.1987 NK.

136 cm / 15,5 m. Kaksihaarainen 400 cm:ssä. Naantali, Karvetti, Varsinais-Suomen emäntäkoulu, pihapuisto (1043 06, 671698:22838). — 10.2.1990 NK.

126 cm / 18 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 58. — 9.10.1990 NK.

190 cm / 19,5 m. Rääkkylä kk, vanhainkoti, pihapuisto (4214 09, 691473:63657). — 29.9.1987 NK.

164 cm / 20 m. Erittäin tuuhea ja sinivihreä; latvuksen läpimitta 8 m. Hämeenlinna, Äikäälä, Vanajanlinna rantapuisto (2131 12, 676536:36805). — 5.2.1991 NK.
~~162 cm / 22,5 m. Pernaja, Koskenkylä, Koskenkylän kartano (3022 07, 671030:44218), yläpuisto. — 10.5.1991 NK.~~

158 cm / 20 m. Pyhäselkä, Niittylahden kansanopisto, pihapuisto (4223 11, 693500:64575). — 18.9.1988 NK.

194 cm / 21,5 m. Runko vähän vino; ilmeisesti Suomen komein lajissaan. Heinola, Rantapuisto (3112 08, 678837:44813). — 8.1.1992 NK. — Puu on ollut vuosikausia Heinolan kaupungin joulukuusena.

142 cm / 21,5 m. Punkaharju, METLA:n Punkaharjun tutkimusalue (4124 03, 685744:62232), kohde H 23, mv. 382. — 16.8.1988 NK.

120 cm / 26,5 m. Hattula, Pekola, Ellilän arboretum (2132 07, 677310:36160), kohde VII, Mattilan riihihaka. — 24.7.1989 NK.

160 cm / 23 m. Tammisaari, METLA:n Solbölen tutkimusalue (2012 07, 666598: 27948), kohde A 24, mv. 204. — 1.10.1988 NK.

147 cm / 22,5 m. Elimäki, Mustilan arboretum (3024 03, 673575:46872), kohde 14, puu A. — 17.6.1987 NK.

103 cm / 9,75 m. Oksat pitkät ja tuuheat, tiheässä; rungon kuori halkeillut pitkitäin leveiksi harmaiksi levyiksi. Kustavi, Lypyrtti, Sarvilinnan arboretum (1042 05, 673563:18395), talon seinustalla pohjoispuolella. — 28.6.1992 NK.

•

•

•

Picea engelmannii

'Glauca' •

•

Picea glauca (Moench) Voss — **valkokuusi,**

vitgran ••••

.....

偃椀派攀愀.....

Picea glauca var. *albertiana* (S. Brown) Sarg., *P.*

engelmannii × *glauca* — **albertanvalkokuusi**

•

•

•

Picea glehnii (Fr. Schmidt) Masters —

glehninkuusi •••